

בדרך למזרח תיכון חדש - ועם הרבה חשש לישראל

אם חלמנו על הרחבת הסכמי אברהם, עכשיו אולי צריך לחשב מסלול מחדש בעקבות השינויים הדרמטיים והמדאיגים באזורנו • בעוד ארה"ב משחררת אחיזה באזור, איראן ובעלות בריתה מתחזקות • מומחה: "טהרן מרגישה שהבידוד שלה נגמר" • ונסראללה? גם הוא לא נח

שירית אביטן כהן / 19.4.23

שינויים טקטיים ובריתות חדשות: היחסים בין המדינות במזרח התיכון מקבלים בחודשים האחרונים תפנית, שמייצרת שלב חדש במארג הכוחות באזור. עדיין לא מדובר ב"מזרח תיכון חדש", אך בירושלים עוקבים מקרוב אחר ההתפתחויות המדיניות באזור ומפת האינטרסים רווית הזרועות. במפה הנוכחית, לסין ולאיראן מעורבות הולכת וגדלה, לעומת ארה"ב, שמפנה מאמצים ומשאבים לכיוון מלחמת רוסיה-אוקראינה, תוך הותרת חלל שהולך ונתפס בידי אחרים.

[...]

"בהסתכלות היסטורית רחבה, מדובר בשלב חדש שבו נעצר כרגע הגלגל מאז תקופת האביב הערבי", אומר ל"ישראל היום" אסף אוריון, חוקר בכיר במכון למחקרי ביטחון לאומי INSS.

"מאז 2010 סוריה נכנסה למלחמת אזרחים, איראן התמקמה בהרבה חללים שנוצרו באזור, והמדינות המלוכניות סביבה פנו נגדה. כעת אנחנו רואים סוג של התארגנות מחודשת, שהמעצב העיקרי שלה הוא העובדה שארה"ב מתמקדת בחלקים אחרים של העולם, ולכן משקיעה פחות במזרח התיכון. נוסף על כך, הנכונות של ארה"ב להפעיל כוח פחתה מאז התקיפה האיראנית בסעודיה ב-2019".

לדברי אוריון, התפיסה במזרח התיכון, שלפיה הנחישות האמריקנית פוחתת, ממחישה למדינות שהן צריכות לדאוג לעצמן בשתי דרכים: האחת, להפחית את הסיכון מאיראן עצמה על ידי הסדרת היחסים והרגעה, ודוגמה לכך היא חידוש יחסי איראן-סעודיה. השנייה, גיוון משענות מעצמתיות, כפי שפועלות כמה מדינות באזור.

"סין לא מציעה ערבויות ביטחוניות כמו ארה"ב, היא עובדת בכלי המועדף עליה - הכלי הכלכלי - ועל ידיה היא מקדמת יעדים מדיניים", אומר אוריון.

יש להבהיר שארה"ב לא נוטשת את האזור. העובדה היא שסעודיה מקיימת יחסים עם סין, ובאותה הנשימה מבקשת ערבויות ביטחון מארה"ב, וקונה מטוסים מחברת בואינג האמריקנית בעשרות מיליארדים. "אנחנו רואים באזור סוג של גיוון משענות, ריבוי קשרים, ספקים ודיאלוגים, אך לא בחירת צד", אומר אוריון.

...

לכתבה המלאה:

<https://www.israelhayom.co.il/news/world-news/middle-east/article/13949602>